

NOTA DE FUNDAMENTARE
**la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru
modificarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei (aspecte privind
transferul de credit și debitarea directă)”**

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Autorul proiectului de act normativ este Banca Națională a Moldovei.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ Prezentul proiect este elaborat în temeiul prevederilor art. 49 alin.(3) și art. 94 alin.(1) lit. c) din <i>Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică</i>, art. 5 alin. (1) lit. f), art. 49¹ din <i>Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei</i>, precum și în contextul alinierii cadrului de reglementare a Republicii Moldova la acquis-ul Uniunii Europene. Sursa principală este <i>Regulamentul (UE) nr. 260/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 14.03.2012 de stabilire a cerințelor tehnice și comerciale aplicabile operațiunilor de transfer de credit și de debitare directă în euro</i> (în continuare – Regulamentul (UE) nr. 260/2012), astfel cum a fost modificat ulterior (inclusiv prin Regulamentul (UE) 2024/886).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative Republica Moldova are un cadru normativ pentru transferurile de credit și debitările directe, reglementat prin <i>Regulamentul cu privire la transferul de credit, debitarea directă și atribuirea codurilor IBAN, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 108/2023</i> (în continuare - Regulamentul nr. 108/2023) – acesta stabilește cerințele pentru operațiunile de transfer de credit și debitări directe, inclusiv pentru operațiunile în cadrul Zonei Unice de Plăți în Euro (SEPA). Necesitatea transpunerii Regulamentului (UE) nr. 260/2012, cu modificările ulterioare (în special prin Regulamentul (UE) 2024/886), derivă din angajamentele pe care și le-a asumat Republica Moldova în vederea aderării la Uniunea Europeană.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi Obiectivul principal al proiectului este transpunerea și implementarea în cadrul de reglementare național a prevederilor Regulamentului (UE) nr. 260/2012 în special a celor introduse prin Regulamentul (UE) 2024/886.

Principalele prevederi noi care urmează a fi introduse/modificate în Regulamentul nr. 108/2023 vizează preluarea dispozițiilor aplicabile statelor membre UE prin completarea cu un capitol nou dedicat operațiunilor de transfer de credit și debitare directă în euro pe teritoriul Uniunii Europene, care va include:

1. Introducerea prevederilor referitoare la obligația de accesibilitate. Astfel, prestatorul de servicii de plată al beneficiarului/plătitorului care este accesibil pentru un transfer de credit/ debitare directă națională să fie accesibil pentru aceleași operațiuni inițiate de un plătitor/ beneficiar al plății dintr-un alt stat membru.

2. Preluarea prevederilor referitoare la interoperabilitatea tehnică.

3. Obligatorietatea oferirii serviciului de trimitere și primire de transferuri de credit instant de către prestatorii de servicii de plată:

- Cerințe de accesibilitate 24/7;
- Definiții specifice;
- Termene stricte de procesare și execuție;
- Dreptul utilizatorilor de a stabili limite maxime privind sumele care pot fi transmise prin transferul de credit instant.

4. Introducerea serviciului de verificare a beneficiarului plății pentru transferurile de credit care include:

- Stabilirea obligativității prestatorilor de servicii de plată de a oferi un serviciu de asigurare a verificării beneficiarului plății înainte de autorizarea transferului de credit;
- Condițiile în baza cărora se furnizează serviciul de asigurare a verificării beneficiarului;
- Răspunderea prestatorului de servicii de plată în cazul nerespectării prevederilor aferente asigurării verificării beneficiarului plății.

5. Reglementarea comisioanelor:

- Interdicția ca comisioanele pentru transferuri de credit instant să fie mai mari decât cele pentru transferuri standard;
- Gratuitatea serviciului de verificare a beneficiarului pentru utilizatori.

6. Obligatorietatea pentru prestatorii de servicii de plată de a verifica dacă utilizatorii lor sunt persoane/entități cărora li se aplică sancțiuni financiare specifice.

Întrucât dispozițiile care se propun a fi transpuse reglementează inclusiv raporturi juridice care presupun calitatea de stat membru al Uniunii Europene, acestea vor fi aplicabile la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, timp în care entitățile vizate urmează să întreprindă măsurile necesare pentru aplicarea conformă a noilor reglementări.

Respectiv, acest proiect are drept scop pregătirea BNM cât și a prestatorilor de servicii de plată pentru punerea în aplicare a prevederilor regulamentului UE (astfel încât la data aderării RM la UE să existe capacitate de punere în aplicare a reglementării UE).

De asemenea, menționăm că vor fi operate modificări în ceea ce privește *Cerințele tehnice aplicabile operațiunilor de transfer de credit și debitare directă în euro în cadrul SEPA* prevăzute la Anexa nr. 6 din Regulamentul nr. 108/2023, prin excluderea cerinței față de plătitor/beneficiar de a furniza adresa beneficiarului plății în cazul

transferului de credit/debitare directă, prevederi care vor intra în vigoare peste o lună de la data publicării hotărârii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Tot în acest context, vor fi operate modificări corespunzătoare și la Anexa nr. 17 din <i>Instrucțiunea cu privire la raportarea datelor aferente utilizării instrumentelor și serviciilor de plată</i> pentru a asigura alinierea acestora la noile modificări.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare Opțiuni alternative nu există având în vedere că <i>Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 306/2025</i>, stabilește obligativitatea transpunerii actelor UE vizate de prezentul proiect în legislația RM. Lipsa intervenției va genera riscul de netranspunere a aquis-ului UE în legislația RM, cu potențial efect negativ în procesul de negociere a aderării RM la UE.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public Nu este aplicabil
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative Implementarea modificărilor la regulament nu implică cheltuieli financiare și nu generează venituri.
4.3. Impactul asupra sectorului privat Nu este aplicabil
4.4. Impactul social 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante Conform art. 1 din <i>Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător</i>, proiectele de acte normative din sectorul financiar bancar și nebancar sunt exceptate de la efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională Expertiza de compatibilitate este necesară, întrucât proiectul prevede o armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul a fost elaborat urmărind armonizarea legislației naționale în domeniul serviciilor de plată și monedă electronică la prevederile Regulamentului (UE) nr. 260/2012, astfel cum a fost modificat ulterior (inclusiv prin Regulamentul (UE) 2024/886).
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor <i>Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional</i> și a <i>Regulamentului privind asigurarea transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Băncii Naționale a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.346/2024</i> , proiectul hotărârii este supus consultării publice, va fi plasat pe pagina web a Băncii Naționale a Moldovei (www.bnm.md), la compartimentul „Legislație”, rubrica „Transparența decizională”.
7. Concluziile expertizelor
Potrivit art. 37 alin. (5) din Legea nr. 100/2017, actele normative emise de BNM nu se supun expertizei juridice. Totodată, conform art. 11 alin. (3 ³) din <i>Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei</i> , BNM va solicita opinia cu caracter consultativ din partea Ministerului Justiției. Conform art. 36 alin.(5) din Legea nr.100/2017, proiectul hotărârii HCE a fost supus expertizei anticorupție în cadrul BNM, în urma căreia factori și riscuri de corupție nu au fost identificați.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Intrarea în vigoare a proiectului nu va determina modificarea altor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Nu este aplicabil.